

Toll- og avgiftsdirektoratet

Juridisk avdeling

Saksbehandler

Steinar Kalvik Tlf.: 22 86 06 68 Faks: 22 86 02 24

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Vår dato: 13.06.03 Vår referanse: 2003/1171 Arkivnummer: 008
Deres dato: 11.04.03 Deres referanse 02/824 FM HD

FINANSDEPARTEMENTET	
17. JUN. 2003,	
Saksnr.	
021824 - 118	
Arkivnr.	

FMA

Høring - utkast til forskrift om tiltak mot hvitvasking av utbytte fra straffbare handlinger mv.

Toll- og avgiftsdirektoratet viser til brev av 11. april 2003 vedrørende høringsnotat og utkast til forskrift om tiltak mot hvitvasking av utbytte fra straffbare handlinger mv.

Direktoratet vil innledningsvis gjøre oppmerksom på at vi ikke har vært høringsinstans for lovutkastet, selv vi om anser saken for å ha betydning for vårt arbeid.

Direktoratet har følgende merknader til forskriften:

Generelt:

Generelt mener direktoratet at den økte rapporteringsplikt som foreslås gjennom loven og forskriften er et viktig skritt i kampen mot å bekjempe hvitvasking. Imidlertid mener vi også det er viktig å avsette en del ressurser til etterforskningsarbeid.

Tollvesenet har i samarbeid med Økokrim etablert melderutiner for store kontantfortollinger og ved beslag av valuta som ikke deklarerer for Tollvesenet. Økokrim har meddelt at de er svært fornøyd med denne ordningen. Imidlertid er vi kjent med at den videre oppfølging av disse meldingene av kapasitetsmessige årsaker kan være et problem. Vi mener det derfor er viktig å fokusere på at gode melderutiner ikke alene er nok i kampen mot hvitvasking. Det bør også fokuseres på det etterfølgende arbeid med meldingene, kanskje spesielt med tanke på ressursbruk.

Tollvesenet har erfaringer med at speditører som foretar fortolling på vegne av kunder, kan motta store kontantbeløp fra kundene. Vi mener det kunne være nyttig å etablere en meldeplikt for speditører som mottar store kontantfortollinger fra kunder. Imidlertid mener vi at det er nødvendig å lovfeste dette i hvitaskingsloven. Det ikke er tilstrekkelig hjemmelsgrunnlag for å nedfelle dette i hvitaskingsforskriften per dags dato. Hvitaskingsloven er ikke vedtatt og vi er ikke kjent med hvor langt man er kommet i lovprosessen.

Til § 2 nr. 11

Det er verken spesielt leservennlig eller lovteknisk vanlig å henvise til et vedlegg av et EF-direktiv for å angi de som omfattes av forskriften. Paragrafen inneholder allerede to forskjellige opplistinger

Postadresse:
8122 Dep
0032 Oslo

Internett:
www.toll.no
tad@toll.no

Kontoradresse:
Schweigaardsgt. 15

Org.nr.:
974761343

Sentralbord:
22 86 03 00

over personer og institusjoner som berøres. EF-direktivets vedlegg bør derfor inkorporeres i forskriften, evt. legges som vedlegg til forskriften.

Utskrift av VEDLEGG I

LISTE OVER VIRKSOMHET SOM OMFATTES AV GJENSIDIG ANERKJENNELSE

1. *Mottak av innskudd og andre midler som skal tilbakebetales*
2. *Utlånsvirksomhet¹*
3. *Finansiell leasing*
4. *Betalingsformidling*
5. *Utstedelse og forvaltning av betalingsmidler (kredittkort, reisesjekker, bankremisser)*
6. *Garantier og sikkerhetsstillelse*
7. *Transaksjoner for institusjonens egen regning eller for kundenes regning i:*
  - a) *pengemarkedsinstrumenter (sjekker, veksler, innskuddsbevis osv.)*
  - b) *valuta*
  - c) *finansielle omsettelige terminkontrakter og opsjoner*
  - d) *valuta- og renteinstrumenter*
  - e) *omsettelige verdipapirer*
8. *Deltaking i aksjeemisjoner og tjenesteyting i forbindelse med disse*
9. *Rådgivning til foretak om kapitalstruktur og foretaksstrategi og tilknyttede spørsmål, rådgivning og tjenester i forbindelse med fusjoner og oppkjøp av foretak*
10. *Pengemekling*
11. *Porteføljeforvaltning og -rådgivning*
12. *Depotvirksomhet*
13. *Kreditopplysningsvirksomhet*
14. *Utleie av bankbokser.*

Note 1

Omfatter blant annet:

- *forbrukslån,*
- *pantelån,*
- *fordringsdiskontering med eller uten ansvar,*
- *finansiering av forretningstransaksjoner (herunder forfatering).*

Ut i fra direktivets vedlegg går det fram at garantister vil bli berørt av forskriften. Som sådan vil de som yter garantier til tollagerholdere og speditører mm. som frakter varer i transitt bli omfattet. Slik garantiordningene nå er lagt opp vil garantisten i mange tilfeller kunne være speditør- eller lastebileier forbund, som ikke normalt har de rutiner som en finansinstitusjon. Garantirutinene er dessuten normalt ikke basert på personlig fremmøte, men på søknader enten til organisasjonen eller til Tollvesenet. Vi forutsetter derfor at disse garantiene faller inn under unntakene i § 6, eller at Tollvesenet, slik som Posten i eksemplet til § 7, kan ”godkjenne” legitimasjonen i de tilfeller Tollvesenet mottar søknaden.

Til § 2, 2. ledd, punkt 7:

Der heter til slutt ”...løsøregjenstander som nevnt i nr. 7”.

Hvilken nr. 7 siktes det til her – dvs. hvilken paragraf ?

Til § 2 andre ledd:

Skulle departementet komme til at det foreligger tilstrekkelig hjemmelsgrunnlag i hvitvaskloven, vil direktoratet foreslå følgende tillegg til forskriften § 2 andre ledd:

"Forskriften gjelder også for følgende fysiske og juridiske personer i utøvelsen av deres virke:

...
10 Speditører"

Definisjoner:

Speditører:

Speditører er fysiske eller juridiske personer som foretar tolldeklarering av varer ved inn- eller utførsel til Norge.

Dagsoppgjør:

Dagsoppgjør er en oppgjørsform for skyldige toll- og avgifter. Ordningen kan etableres mellom speditør og tollvesenet, og foregår ved at toll- og avgifter for flere deklarasjoner i løpet av en virkedag innbetales til tollvesenet påfølgende virkedag. Speditører deklarerer gjerne varer under denne ordningen når importør/eksportør ikke har tollkreditt.

Tollkreditt:

Tollkreditt er en ordning for utsatt betaling av toll- og avgifter. Ordningen kan etableres mellom importør/eksportør og tollvesenet. Påløpne toll- og avgifter betales en gang i måneden.

Selvdeklareringsprinsippet:

Dette innebærer at importøren/eksportøren selv skal deklarerere varene overfor tollvesenet ved en elektronisk overføring eller ved en utfylling av enhetsdokumentet.

Beskrivelse

All tollekspedering er basert på selvdeklareringsprinsippet. Importør/eksportør kan velge å benytte seg av speditør som representant overfor tollvesenet. Foretak og privatpersoner som ikke har tollkreditt henvender seg til speditøren som foretar deklarering på vegne av foretaket eller privatpersonen. Foretakene eller privatpersonene kan betale kontant til speditørene for oppgjør for toll, merverdiavgift og særavgifter. Speditøren betaler deretter en samlesum til tollvesenet førstkomende virkedag for alle dagsoppgjør som er foretatt i deres navn.

For å illustrere omfanget kan nevnes at bare ved Oslo og Akershus tolldistrikt ble det i første kvartal 2003 deklarert på dagsoppgjør for NOK 440 135 673.

All betaling av toll- og avgifter som blir foretatt ved fysisk oppmøte hos tollvesenet vil bli rapportert i henhold til etablerte rutiner, mens all betaling som blir foretatt via speditør på dagsoppgjør ikke vil bli fulgt opp og innrapportert til Økokrim. Tollvesenet har ingen mulighet til å kontrollere hvilken oppgjørsform kunden har med speditøren ved betaling av toll- og avgifter for en deklarasjon som er deklarert med dagsoppgjør. Dette da speditøren kun gjør opp for summen av alle deklareringer som er foretatt på dagsoppgjør i løpet av en virkedag. Kundene kan således betale kontant for toll- og avgifter.

Som en konklusjon på dette anser tollvesenet det som viktig at også speditører blir omfattet av forskriften i henhold til § 2, annet ledd.

Til § 3, 1. ledd:

Her fremkommer: "...som oppfyller i § 4".

Det kan se ut som det er falt ut et ord her. Skal det kanskje f.eks stå "...som oppfyller *vilkårene* i § 4".

Til § 4, 8. ledd:

Det skal vel stå "registrert" ikke "registeret" i første setning.

Til § 5 nr. 2:

Det er vel tenkt på fødselsnummer 11 siffer og ikke personnummer 5 siffer?

Til § 10, siste ledd:

Henvisningen til § 6, 3. ledd må antas å være feil siden der ikke kan ses å være noe 3. ledd i § 6.

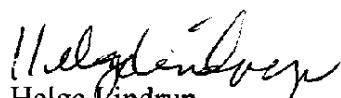
Til § 11:

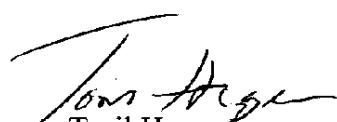
Det fremkommer ikke av forskriften hvilke undersøkelser som skal foretas. Vi antar dette vil være et tema i forbindelse med opplæring av de meldepliktige, jf. forskriften § 17. Det bør kanskje vurderes å forskriftsfeste noe nærmere hva undersøkelsesplikten innebærer. En grundig undersøkelse kan gå på bekostning av hurtig oversendelse av melding. På den annen side kan utfyllende opplysninger lette den videre behandling av meldingen hos Økokrim. Klare kjøreregler for hvem som gjør hva mener vi vil være den mest hensiktsmessige fremgangsmåte totalt sett. Det bør muligens også sies noe om hvor raskt meldingen skal oversendes.

Til § 16:

Bestemmelsen gjentar mye av det som allerede er nevnt i lovutkastet § 7.

Med hilsen

Helge Lindrup
fung. avdelingsdirektør

Toril Hagen
underdirektør